

UNIVERSUL

Literar

Director : STELIAN POPESCU.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA	REVISTA SAPTAMANALA	PREȚUL 25 BANI Abonament 10 Lei pe an
----------------------------------	--------------------------------	--

11, STRADA BREZOIANU, 11

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SUMAR:

- B. Nemțeanu *Toamnă în tren*
 Șerban Băscovici *Nepătrunsul*
 Alfred Moșelu . . . *O toamnă (fragment)*
 Victor Eftimiu *Lumina*
 N. N. Beldiceanu . . . *Maica Domnului*
 Lia Hârsu *Din țara piramidelor*
 Crădăm *Nunta primăveri*
 Ion Grăculescu *Sonete*
 C. Răuleț *Cimitire*
 N. Macedonski . . . *Rugăciunea frumoasei*
 Lucia Tata *Glasul clopotelor*
 Vintilă Pantă . . . *Țara lui Bai-Ganciu*
 Popic *Sonet incandescent*
 N. Romanș *Cântec din Basarabia*
 Petre Rădulescu . . . *Ultima scrisoare*
 Ad. Hatmann *Amurgul zeilor*

LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

„UNIVERSUL“

SE GASEȘTE DE VANZARE

URMATOARELE VOLUME :

Memoriile regelui Carol 17 volume, colecția completă	„ 10.—
Carol I Regele României	„ 2.—
Memoriile Principesei Luisa a Saxoniei	„ 1.50
Pășaniile minunate ale lui Petre Schlemil	„ 1.—
Conversațiuni moderne în 6 limbi	„ 3.50
Călătoria în India 2 volume	„ 3.—
Dragoste din alte timpuri 2 vol.	„ 2.—
Tragedie cerească	„ 1.50
Călăul din Berlin 8 volume colecția completă	„ 10.—
Două nuvele de Carmen Sylva	„ 1.50
Aventurile unui călugăr	„ 1.—

Pentru provincie porto 30 bani

UNIVERSUL LITERAR

NEPĂTRUNSUL

de ȘERBAN BASCOVICI

Pustiul meu și-al lumii s'a șters în urma mea...
Bătut-am căi și piscuiri prin praf și prin furtună
Nu m'a îngrozit nici ploaia, nici noaptea fără lună,
Dar am căutat zadarnic ce nimeni n'a găsit,
Căci am trecut deșertul și încă n'am sosit
În fața fericirii ce fuge ca o dună...
Dar iată marea, marea cu țărături de granit,
Cu miliarde buze șoptind spre infinit...
Pustiul meu și-al lumii s'a șters în urma mea...

Și sufletu-mi palpită pe țărături ca o stea!
Prin șesuri și orașe trecut-am în zadar...
Oh, am văzut de toate și toate mă văzură
Cum trist scrutam pământul cu-aceeaș uitătură...
Nimic n'a fost în lume să-mi fi rămas ascuns
Ca tine-ocean în care doar cerul a pătruns
Cu stelele și norii ce 'n valuri se pierdură...
O, de-am dorit în lume frumosul nepătruns,
Prin șesuri și orașe trecut-am în zadar...

Doar marea 'n fund mi-ascunde mărgăritarul rar!

Și sufletul-mi te roagă, o, bunule ocean,
Acum când sunt departe de crângurile pline
De picurări de greeri și-aromă de sulfine,
Când vreau o casă nouă și-un vis fără hotar,
Când sorb fără de sațiu parfumul tău amar,
Oh, sufletu-mi te roagă să se cufunde 'n tine,
Să-si răcorească ochii, să-si stingă al setei jar,
Să vadă ce nu poate pătrunde niciun far...
Te roagă, doar o clipă, o, bunule ocean

Să-l lasi în fund să vadă palatu-și de mărgărit

MAICA DOMNULUI

de N. N. BELDICEANU

„Au adormit și săracu tata și biata mamă, se gândește Dochita, cuibărită în fundul jetului. Bietul tata, toată noaptea n'a dorit și mama nici ea n'a închis ochii și l-a păzit și i-a dat doctorii. Noaptea asta am să-l păzesc eu, și am să-i dau eu doctorii“.

În odaie a început să inșereze. Afară s'a stârnit vântul toamnei și cântă cu glas răgusit și zvârle vârtejuri de frunze uscate în geam.

Dochita se învâlește, strâns în șalul bunicii, până sub bărbie, și-și îngrămădește piciorușele sub rochiță. E numai de șapte anișori și are doi ochi albaştri, deschiși mari, ca de păpușă, și o gurică roșie ca de mărgean. Capul bălai cu părul fin, seamănă, în lumina zăndelii, un puf neobișnuit de mare de păpădie.

Căpitanul Păun doarme, cu capul înfășurat într'un bandaj, ca într'un turban alb. La izbit o schije de obuz lângă tâmpla dreaptă; se făcuse mai bine, îl lăsase doctorii să vie acasă, și acum, când credea că s'a în-sănătoșit, — de vre-o trei zile, iar îi era rău, iar călduri, aiurări și dureri ascuțite în cap, ca niște ghiare înfipte — în creeri.

„Las, c'are să-ți dea Maica

Domnului; să se facă iar bine, a zis bunica, se gândește Dochita; în fiecare zi să te rogi, draga bunicii, Maicii Domnului; să se facă sănătos tata și să-i biruim și să-i alungăm din pământul nostru pe nemți“.

Dochita ridică ochiișorii și se uită la icoana Maicii Domnului, luminată de ghimpele de foc al candeliei.

În odaie e noapte desăvârșită acum. Dochitița i se pare, că Maica-Precista să uită la ea și-i zîmbește cu milă, cu ochii ei buni și triști. Se dă jos din jilt, calcă înțepet în virful degetelor, și se apropie de icoană.

Îngenunchiază, cum a văzut-o făcând pe bunica, ridică amândouă mânuțele spre Maica Domnului și prinde o rugă în gând:

„Dă-i tatei sănătate și dă putere ostirilor noastre: să-i biruiască și să-i alunge pe nemți de pe pământul nostru“.

Dochita face, cu mânuța ei grăsuție, trei cruci mari, și se ridică cu inima ușoară. I s'a deschis, parcă, în fundul inimioarei o floare albă, care-i înbălsămează tot sufletul cu mireasma ei dulce.

Pășește iară, în vârful pantofilor, păturește ușurel pla-

poma pe picioarele căpitanului, și se cuibărește tot în fundul fotoliului, înfășurându-se în șal până la nas.

Cu încetul, lucrurile din odaie să se afundă ca într'o ceată sură, — parcă le-ar privi ochii sorii albaştri ai Dochitei printre gene. Și de ce se întănesc în odaie mai mult, e tot mai viu ghimpele de parcă al candeliei și mai luminos chipul Maicii-Domnului și al Pruncului sfânt.

Dochita stă cu ochii țintă la icoana învăluită într'un șurbur de lumină; și lucrurile candelă și icoana se afundă tot mai departe.

Copilița adoarme, înșopte-mată în șal, strânsă ghem în jilt; și pe față-i se asternă ca o lumină prea curată:

Maica-Domnului, se pogorâră din icoană cu Pruncul la piept. Pășește, luminând tărie lucrurile de lângă cari trece. Se apropie de patul rănitului, — se apleacă și-l sărută pe frunte.

În chipa asta, încăperea se umple de o lumină dulce de vis.

Afară vântul s'a molcomit ca prin minune, — și cântă — ca un înger la fereastră.

N. N. Beldiceanu.

SONET INCANDESCENT

(Dedicat Federației Naționaliste)

*Dacă n'ași fi atât de fantomatic
Cu nutra mea redusă la tăcere,
Și trupul meu uscat, fără putere,
Mai că ași face gestul nebunatic*

*Ca să'mi adun curajul în artere,
Și dintr'un salt teribil și sălbatec
Asemeni unui clau enigmatic
Ca fulgerul să trec prin atmosfere*

*Să prind în mâna mea înfrigurată
Politica meschină de partid
Și s'o arunc în marea 'nfuriată.*

*Dar nu! Mai bine ar fi să o înghit
În Sanatoriul lui Șușu, — și acolo,
Să îi descântă Domnul Jorga soln.*

Poste?

FRAGMENT

DIN POEMUL „O TOAMNA”

de ALFRÉD MOȘOIU

MUZA:

Nă, nu! Tot ce te-atrage și tot ce te îmbie,
Tot ce te 'nflăcărează, tot ce-l meluncolie:
O floare, o privire, un nor, un cer senin,
O lacrimă, în toate sunt eu câte puțin!
Femeia i-o podoabă ce 'n veci e nepătrunsă,
Cu cât e mai frumoasă— cu-atât e mai ascunsă,
În ochii ei, ca 'n mare te oglindești ades,
Și ceri mil de 'nțelesuri la ce-i mai ne' nțeles.
În vorba ei tu cauți iubire, poezie,
Făcând gest de statue dintr'o cochetărie!
Fărînd o viață 'ntreagă pe-un tainic sărutat,
Să-ți dea într'o clipită ce-o viață nu ți-a dat!
O nu te 'ncrede 'n vorba și zâmbetul femeii
Căci înșelați de dansa au fost până și zeii!
Iubirea cea mai sfântă, femeii e un joc,
Un zăr, pe care mâna îl svârîe la noroc!
Dacă ai avut svârîlraa puțin meșteșugită,
Rodește-o cu disprețul și ură neclintită!

O lacrimă tu schimb-o în zâmbet, dacă vrei
Să întrupezi iubire și să robești femeii!

Știi cât' amărăctune simți tu acum poezie
În așteptarea oarbă a dragi tale fete.
Știi ce nebirută pasiune te-a făcut,
Ca s'o aștepți o noapte întreagă. Abătut
Te văd acum poezie și trist ca niciodată.
În fața ta o lume de eri 'n cet, s'arată.
Te simți bătrân în fața atâtor viziuni.
Tot ce-a fost eri îmbracă vestimente de minant.
Când amintiri în noapte clipești ca niște stele,
Înbătrânim atunci când ne gândim la ele!

(Noaptea începe din nou cântecul ei surd. Mu-
zica se retrage încet, încet, și dispare). *Musica*
de scena: Traumerel de Schumann.

Alfred Moșoiu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

POEZIA LA VECHII EGIPTENI

de LIA HÂRSU

III

Poezia lirică, epopea și poveș-
tile cari s'au găsit chiar și în
cărțile morților la vechii egipteni,
dovedesc o mare frumusețe de
gândire.

Maspéro — egiptologul francez
— a tradus câteva din aceste poe-
zii, găsite până și pe pietrele fu-
nerare. Ele erau recitate de mu-
șetrii, acompaniați de toarbe,
larpe sau flaute, în casele parti-
culare sau pe străzi.

La vechii egipteni, mai ales la
regii lor, se putea căsători fră-
tela cu sora. De aceea în poezia
lor de dragoste găsim cuvântul
sără dat iubitei.

„Ca și acum — zice Maspéro —
egiptenii își cântau eternul cân-
tec al dragostei” cu speranțele,
bucuriile și durerile lui.

„Mă voi culca în patul meu”,
zice un îndrăgostit desnădărdit
de nepăsarea iubitei lui „și bol-
nav cu dinadinsul, veceții vor veni

să mă vadă și sora mea cu ei”,
și ea îl va da de rușine pe doc-
tori, căci ea cunoaște mai bine
ca ei boala mea”.

Văzând că n'ci șiretlicul acesta
nu-i reușește, ar vrea să pătrundă
în casa ei.

„Casa surioarei mele... facă-
mă și slugă, dar de a fi să se mă-
nie pe mine, voi auzi totuși glasul
ei mănios, stând de oparte ca un
copil înfricoșat”.

Dar nici asta nu-i e de ajuns.
Ar vrea să fie robul ei, inelul
ce-l poartă 'n deget, ghirlanda de
flori ce-l impresură grumazul și-
mângăie sânul, ba ar fi în stare
să-l dea și o băutură vrăjită care
s'o înduplece să-i deschidă ușa o-
dăii. Și dacă vede că s toate în
zadar, se hotărăște să plece în
pelerinaj la Memphis ca să im-
plore zeli să-i mijlocească feri-
cirea.

Mai adesea însă e femeia ca-

re, și cântă dragostea; și mai ales
femeia părăsită.

Se știe că la vechii egipteni fe-
mea se bucura de o libertate atât
de mare, în cât grecii o credeau
atot-stăpânitoare și pe bărbat
sclavul ei. De aceea, în multe im-
prejurări, femeia ia ofensiva și
cântă:

„Frumusețea surorii tale, draga
inimei tale, se duce la vânatoare,
fratele meu iubit. Cu colivia și
lațul și cu apărătoarea.

Toate păsările Arabiei se abat
asupra Egiptului îmbălsămat de
smirnă; și aceea care zboară în
capul stolului, aduce cu sine mi-
resmele Arabiei și pliorușele ei
sunt miute în gume cu mirosurile
delicioase. Și inima-mi cere să le
culegem împreună, eu singură cu
tine; și să ascultăm glasul ascu-
țit al pasărei parfumate cu smir-
nă”.

Dar iubitul se face n'aude, a.a.

vede. Și bînta surioară se tîngue-
ște, uită și de cursă și de vînat.

„Ascultă glasul găștei sălbatice. Ea și-a prins momeala. Dar tu înai nesocotești dragostea fără de care nu pot trăi!”

„Unii voi strînge pîlsa și unele-
tele.”

Dar ce voi spune mamei mele...
ei spre care mă îndrept zilnic cu
folba încărcată cu vînat?

Că n'am întins astăzi lațul și
că m'a rebit iubirea ta?”

În alte strofe, isbucnește ferici-
cirea dragostei împărtășite.

Un glas de turturică se aude și
iubita cîntă:

„Iată zorile! Încotro voi porni
oare? Dar nu, frumoasă păsărică;
pe când tu mă muștri, eu mă-am
găsit frațiorul și inima mea rade
de bucurie. De acu nu mă voi mai
despărți de el, ci mîna în mîna
vom pribegi amândoi prin locuri
încântătoare.”

Vine însă părăsirea și cu ea
tînguirile sărmane și iubite.

„Pironesc dornic ochii spre
ușa casei mele să-l văd venind.

Și ochii mei sfredelesc calea,
urechile mele ascultă încordate,
carnea îmi tremură, căci dragos-
tea fratelui meu e singura-mi fe-
ricire.”

Dar iată că-mi trimete un soț
grăbit care să-mi spună: „nu pot
veni!”

Ah, zii mai bine, că a găsit
alta. O, chip de om viclean! De
ce să zdrobești inima unei fe-
mei?!

Povestea-i veche, după cum ve-
dem.

În afară de poezia lirică, eroi-
că și povești cari erau în deo-
sebi gustate de poporul vechiu.
lui Egipt, exista și o poezie didac-
tică în formă de scrisori.

Cîntecele populare sunt ce-
muri frumoase.

De asemenea, și imnurile în
cari se slăvesc Faraonii și zeii:

„Rugă-mu-ne ție, „Ra” (adică
Soare) la răsărit. „Atmu” la a-
pus. Tu răsari și luminezi stralu-
citor ca regele zeilor.

Tu ești stăpînul cerului și stă-
pînul pămîntului, care zămislești
fapturile superioare și pe cele de
jos (adică stețele și camenii).

Tu, zeu unje, care a existat de
la început, cel care a înfăptuit
lunile și a înfăptuit camenii.

Cel ce a făcut apa și a însu-
șit în adîncul ei.

Cel ce a împreunat munții și a

dat naștere oamenilor și turme-
lor.”

S-au găsit apoi și opere de
critică, ceea ce dovedește că legile
și sfaturile literare străbat vea-
curile.

Iată părerea unui maestru al
criticiei, despre o lucrare trimisă
lui:

„Stilul e gol și umflat. Nu-i
nici urmă de adevăr în descrieri.
Se vede că autorul nu cunoaște
locurile despre cari vorbește în
lucrarea sa.”

Un altul zice despre o carte, că
autorul habar n'are ce-i o poe-
zie, că s'a crezut mai tare de căș-
e, că ideile n'au nici o valoare, că
își sfășie frazele etc.

Maestrul arată nulitatea con-
ținutului, superficialitatea formei
și se sprijină de aceleași expre-
sii pe cari le întrebuintează cri-
ticii din ziua de azi.

Deci — după cum vedem —
sub toate formele și în toate re-
murile ei, a existat la vechii e-
gipteni, Documente de cea mai
mare și prețioasă frumusețe
ne-au rămas ca o mărturie scum-
pă până în vremurile de față.

L. H. H. H.

L U M I N A

Și-atuncea, zise Domnul: „Lumină să se facă!...”

Și s'a făcut lumină... Intinderea săracă

S'a 'mpodobit deodată în sute de colori.

Păunii răsfirară bogatele comori,

Crescură stele'n ceruri și scoicile în mare —

Ca niște flori de piatră ce 'nchid mărgăritare —

Și'n fundul apei, tainic, mărganul răsări

S'aprindă'n noaptea mării lumini de zori de zi...

Pleoapa omenței, la vorba fermecată, —

Cumplita noapte largă — s'a ridicat de-odată,

Și miul de ochi atuncea spre ceruri s'au deschis

Și-a cunoscut pământul întîiul paradis...

O lună 'ntunecată — prelung sfârșit de lume —

Rostogolea în spațiu tristețile-i postume

Și'n clipa când cuvîntul căzu pe crește reci,

Țâșni lumină nouă ne vechile-i poteci...

Și s'a făcut lumină pe frunze, pe isvoare

Aprinse licuriul scînteii rătăcitoare

Și Luna Luminată, — ceres epitalam, —

Surăse 'ntîia oară, iubirii lui Adam...

Victor Eftimiu

S O N E T E

de ION I. GRECULESCU

I.

*in ritm de valuri abracadabrate
Cu cotul sprijinit de copastie,
— Ne auzind în jur nici o prostie, —
Ascult romanța măritii în andante.*

*Deși gândesc la inima-mi pustie,
Eu nu vreau să rămân mai jos ca Dante;
Priviți sonetul meu ce elegant e:
Parcă-l desemn în metaloplastie*

*Mă uit în largul fără de repaos
Al frământatei mări cu repezi unde,
Și-mi pare un piân pierdut în haos,*

*Pe ale cărui clape fugătoare,
Un virtuoz gigantic, ce se-ascunde
A prins o simfonie plângătoare!*

II.

*De m'ai creat, o Doamnă, din durere,
Și de mi-ai dat puțincă să mă lupt,
De ce m'ai doborât nesfârșit
Atunci când mă credeam mai în putere?*

*De ce atunci când mă credeam că's rupt
De neșdădă, groază și vechere
Ai dat tărie inimei stânghere
Și tinerețe corpului meu supt?*

*De ce mereu, sub oarba frământare
Ca un talaz ce spumegă pe mare,
Tu îl ridici și îl cobori pe om?*

*Dar te'nțeleg! Până'n un sublim capriciu
Dând strădăniță unui biet atom,
I-ai prefăcut speranța'n sacrificiu.*

III.

*in lume este scurt oricare drum.,
Cu sufletu'mi, în vremurile' grele
M'am înălțat spre cerul plin de stele.
Ca o spirală magică de fum.*

*Fantasmagoric am trecut prin ele
Cum trece șoimul norii de bitum, —
Lumina lunii fiind basm, o, cum
Mă fermecau iluziile mele!*

*Și-atâta turburare printre astre
A ridicat puternicu-mi avânt,
In cât, — de-alungul culmilor albastre,*

*Ca un bolid rătăcilor prin haos,
M'am prăvălit în jos, fără repaos,
Și-am regosit durerea pe pământ!*

IV.

*Din pom în pom micuțe păsărele
Par sprintene resfrângeri de oglinzi,
Iar tu zădarnic cerci să te desprinzi
O suflete, de gândurile mele.*

*Și cum mai poți sub soare să te aprinzi,
Cum poți să mai te 'nalți spre cer și stele,
Când vrerea ta, și-a celor răi, la fel e:
Mereu să mă înșeli și să mă vinzi.*

*Cum vijorul frământă 'n voia sa
Talazul mării, dându-i aripi moarte
Pentru azurul unde se visa,*

*Așa capriciul tău vrea să mă poarte
Fără de rost spre oarbe năzuinți, —
Și totuși te urmez, deși mă minți!*

Ion I. Grecolescu

TARA LUI BAI-GANCIU*)

CÂND BULGARUL E GENTIL...

de VINTILA PANTA

Am început să ne cunoaştem să legăm prietenii. Suntem din toate unghiurile, dela Severin, dela Herța, dela Chițila.. amestecătură curioasă de tipuri, obiceiuri și culturi. Și în furnicarul acesta de necunoscuți, toți sunt prieteni, îi apropie nenorocirea și ușor de tot se leagă o prietenie.

Se găsesco câte trei, câte patru, se ajută unii pe alții, mănâncă împreună, dacă au ce... tovărășia momentului nu tocmai ușor de trecut!

Ne-am împrietenit trei: un procuror, un poet, și un ovrei. Republica lui Ptașon cu oare care bunăvoință: justițiile artă și comert. Procurorul, unul înalt, slab să-l sufli și să cadă, cu o cheie lună, e băiet subțire crescut la Paris; ne bărbieră de două săptămâni și murdar ca un salahor, își curăța toată ziua unghiile, își poartăvește monoculul.. fără de care ar fi lipsit de eleganță! Caracter deschis, naïv, vorbește mult, vorbeste toată ziua.

Opusul prietenului scurt: mic și gros ca o tărtăcuță, rogu la păr cu pistru, nu scoate o vorbă mălucă înțelegă, așează în toate părțile, face tot felul de rosturi. Eu visez.. și el ne poartă grije de toate.

Mă bate binisor pe umăr, trăsindu-mă din toropeala în care căzusem:

— Ascultă-mă pe e: unde-i procuror?

— Ridic somnoros din umeri.

— Ascultă-mă pe e: e dija așa un mehenghi.. se plimbă cu bulgar din gară. Și la braț! Cu sefu dintr-o gară.. Vurbesc la braț: uite-i, na, nu spui eu!

— În adevăr, procurorul, se plimbă la braț cu un bulgar cu ochelari, în cap cu o șapcă pământie. De unde până unde?

Procurorul, care toată ziua face pe patriotul, țuna și fulgera..

la braț cu un bulgar! Mare minune!

Ovrejul e și mai curios de cât mine, ar vrea să știe, să iscodască; ne ridicăm, potrivim să le eșim în față, hotărâți să-l sfidăm.—Auzi, procurorul.. la braț.—Ne vede, fuge înaintea noastră, ne împinge spre bulgar și începe repede, repede, într-o franțuzească perfectă:

— D-nul — bulgarul adică — e un vechi prieten, am fost împreună studenți la Paris .. e un om superior.. oul moncher.. distins, o să-l cunoaște-ți!

— Uluiț sunt nevoit să întind mâna, pornind alături de el. Bulgarul vorbește corect franțuzește, e politicos, manjerat obșar, și culmea, nu îmi e antipatic ba chiar din contră. Numai ovrejul e recalcitrant, tace, își mușcă în neștire mustața, nu vrea să priceapă nimic.

— Bulgar.. tot bulgar!

— Și nu ia parte în discuție, filozofează.. rămâne pafl când aude pe bulgar poftindu-ne pentru seara aceea la masă. Procurorul și el stă pe gânduri, eu mă strâmb.. Ovrejul s'a însceninat, își arată dinții mâncați de molii parca, rânjind cu o gură până la urechi, și grăbit primește el pentru noi toți. Când pășim pragul „sufrageriei“ îi aud mormăind:

— O fi, dar mai sunt și bulgari spălați!

* *

Eram peste măsură de curios să cunosc pe bulgar la el în casă, și mai așez pe un bulgar cult.

„Sefu!“, cum îi zicem acum, e doctor în drept dela Paris și șef de gară în Bulgaria. Din avocat, războiul l'a plasat ca șef de gară.. învârtitii de război sunt necunoscuți la toate popoarele!

Și iată-mă pupând mâna „sefulesei“ amficioană.

Muere vajnică, vopăită ea un

tablou, gătită ca o scoavă, și grasă, mai să-i pleznească bluze atacojie cu garnituri galbene și verzi!

Pereții sufrageriei, garnisiți cu aceleași cunoscute șiruri de ardej..

Ovrejul e radica, se așază caldă dintă la masă, fixează cu atenție șervețul, nu îndrăznește să-l desfacă.. are și dreptate bietul băiat! De două săptămâni n'a stat pe un scaun, n'a mâncat la o masă. E aiurit, cum sunt și ea, cum și procurorul. Nu mai tace, vorbește ca o morișcă, fata de masă l'a înveselit, e în vervă, e galant cu d-na.

Ovrejul îi e foame, nu zice nimic, ciugulește nerăbdător din oara de pâine neagră ca tăciunile.

În fața mea, micul „Ivan“ un tunc de vreo șase anișori, roș și buclat își scobește grațios e nară.. Un hamal cu șort albastru și cu șapcă de celerist șervește într-o farfurie lungușă, un munte de morșovi, tăiați în patru și așezați simetric.

Ovrejul își pregătește furculița mîscă nărlje, își trage mai aproape farfuria, înlge cu avânt furculița, o duce grăbit la gură, dar, împietrit se oprește. Mă privește întrebător, mică disprăncare, lasă furculița, iar e ja, iar o lasă, oftează.. și dea-bea ciugulește. Morșovii fierți cu bucăți mari de ardej verde și o-păriți cu seu.. răsăndesc când îi apropii un mîros de aloe, de muo de lumanare!

Ciugulesc și eu, dar lasă farfuria mai plină, oricât mî-ora de foame. Procurorul vorbește: a luat de trei ori furculița, a dus-o la gură, a lăsat-o și n'a băgat de seamă vorbind că nu a înghițit un dument..

Felul al doilea o supă: ovrejul speră în providență, mică mai dea nărlje.

*) Titlul volumului ce va apărea în curând

O ciobă grosă, gălbue, fără să-i un gust și lute ca ardeul. E celebra mâncare bulgărească „bulgurul”, am cunoscut-o toată Bulgaria, nu lipsește din cea mai aristocrată casă.

Zeamă de grâu fierț, cu ardei și fără sare, căci la epoca aceasta sarele e aliment de foarte mare luz.

Beau un pahar cu vin roșu cu mijloc de doagă și aeru oțet... și atât! Atât se poate mânca, în casa unui cunoscut avocat bulgar. Eram lăhniți, mai lăhniți decât înajetea mesei, și trecem să bem cafeaua în „salon”.

Stăm câțeva vreme în picioare, până gospodina adună cu grijă, hamele răspândite pe scaune și se uită.

Se face politică, procurorul și-a recăpătat dispoziția, a uitat de soama, e gata să țină o prelegere cu caracter internațional. Cafea-

ua e bună, și nu-i lipsește sticluta cu un rachiu verzui, tare, cu miros de lămă, din care „șeful” își potolește din când în când, și foarte des gâtteleul.

După o oră discuția ia proporții: „șeful” a golit sticluta cu rachiu, e înfierbântat roșu șofran, zbiară, cântă, e biând ca un mieușel.

Eu m'am ascuns într-un colț și sunt pe cale să atipesc; lângă mine într-un fotoliu larg, ovreiuul doarme, doarme deabinele. Cej doi se eloroveasc rău în graiul lui Voltaire. Ca prin vis aud pe procuror din ce în ce mai rar, pe „șef” din ce în ce mai des și mai puternic..

Sar ca ars, ovreiuul se freacă la ochi deșteptat de jarmă: în fata noastră procurorul, privind în pământ, dă din umeri nedumerit.

„Șeful” roșu ca un rac, a sărit din scaun, s'a infipt cu îndâr-

jire în picioarele-i subrede, crunt vijelios și răzbunător îi aruncă în obraz:

— *Vous comme tous les Roumains des vrais cochons! Oui c'est vrai! Des cochons!*

Procurorul e prost și parcă n-ar mai pricepe rostul cuvintelor, ta-ce și înghite. Ovreiuul s'a desnețicit ascultă atent, ască ochii mari, se apropie și mă întreabă cu falc:

— *Mi se pare că ne-a făcut cam porci d'ja?*

— Procurorul ridică fruntea, rotește mândru privirea, priveș e pe „șef” în fata, un zambet disprețuitor i-a incolțit pe buze și fără să adauge un cuvânt ese tațicos.. noi după el. În urma noastră potopul injuriilor nu connește:

— *„Cochons! Des vrais cochons! Bulgarii nu poate fi decât bulgar!”*

Vint la Panta.

SATUL MEU...

— SONET —

*Sfânt paradis cu dealuri și vâlcele!
Nu mi-a fost dat să am de tine parte,
Tu, satul meu rămas așa departe,
Tu, leagănul copilăriei mele!...*

*Nu mi-a fost dat, sub cerul tău de stele,
Să termin imnul sfânt de pietate
'Nălțat naturii în singurătate,
Tot rătăcind prin crângurile tele...*

*Increzător m'am dus dup'o himeră
Să'nvăț ce e cuvântul luptă, sferă,
Să n'am apoi un suflet mai aproape...*

*De voi primi 'n curând al morții bine,
Amici! nu mă lăsați pe mâini străine
Că'n satul meu mă duceți să mă 'ngroape!*

1916

Sel. HORTOPAN

NUNTA PRIMAVERII

— PANTUM —

*Mirese 'n alb însovnite
Iși mișcă lin beteala lor.
Cu soarele sunt logodite
In sanctuarul tuturor.*

*Mirese 'n alb însovnite
Trimit spre cer parfum floral
Cu soarele sunt logodite,
'Și-așteaptă visul nupțial.*

*Iși mișcă lin beteala lor... —
Cun gest de binecuvântare
Le cântă toți poezii 'n cor
Oficiind o nuntă mare.*

In sanctuarul tuturor...

Cridim

RUGACIUNEA FRUMOASEI

de NIKITA MACEDONSKI

I

Treptat, apar în ceruri topaze și opale;
Căci îngerii de noapte, în templul lor cel sfânt
Aprind în candelabre făclii astrale
Ce 'n mii de constelații scilipesc peste pământ.

II

... Și crește armonia sublimă de lumină;
Coboară dintre raze cântări de serafimi.
În lume cei ce sufar se roagă și se 'nchină;
... Și vacte și plângeri se duc spre înălțimi

III

Incepe slujba noaptei căci luna urcă 'n zare.
Frumoasa 'ngenuchiază, cu părul ca un val
De raze despletite în blondă revărsare
Pe corpul ei de roză, vioi și sculptural.

IV

Iar Domnul, ce făcut-a din lut a ei ființă,
Pământul luminându-l cu splendide femei,
Văzând că se 'ndreaptă spre Dânsul cu credință
Privirea și-o oprește, cu drag, asupra ei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Și ea se roagă: Doamne, Tu care ești blândețea,
Puterea și dreptatea și ești în orice loc,
Să nu-mi iei sănătatea, să nu-mi iei frumusețea
Dă-mi Doamne iscusință și'n dragoste noroc

VI

Lungești-mi tinerețea să pot s'o gust mai bine
Căci vreau să am coliere, inele și brățări.
Vreau aur, diamante, saphire și rubine,
Vreau glorie, plăcere, palate și serbări.

VII

De accia toți bogații, bogații prin hoție
Și cei săraci cu duhul, cu patimi să-i orbești
Și vor avea prin mine, a ta împărăție,
Că-i voi lipsi eu, Doamne, de bunuri pământești

VIII

Să am podoabe multe să fie a ta voce,
Căci vraja frumuseții prin ele mi-o măresc
Și cine știe, poate ca'n vreme, să ai nevoie
Să pui la încercare un sfânt, să-l ispitesc.

IX

Ha! Ha! Zicea Satana, pierdută e, pierdută...
Și sufletul frumoasei și el va fi al meu.
Căci nu știa de sigur, că 'n sfera nevăzută
Rădea oprîindu-i ruga, prea bunul Dumnezeu.

X

Rădea, în cer, prea bunul și veșnicul Părinte
Cu el rădea lumina și-albastrele Tării.
Rădea și sfântul Spirit cu oștile lui sfinte
Și zâmbetul Mariei Virgine, și zâmbetul...

XI

Anton, mult ispititul, strigase doar Ghehenă!
Dar ceilalți sfinți în stranie, rădeau cuvințele
Isus zâmbi și zise: va fi ca Magdalena...
Miresele-i fecioare, rădeau cu ochii 'n jos.

XII

Bătrâna sfânta Vineri, Venera de-altădată,
La față se 'nroșise, pierzându-se deplin...
Dar cum își făcea cruce femeia ne'nfărată
Chiar Domnul, pentru dânsa, rosti din cer: Amin.

XIII

A doua zi, frumoasa, când ochii și-i deschise
Norocu-i sta la ușe cu daruri și cu flori,
Căci bine-cuvântarea, din ceruri, o sfințise
Ca zilele să-i fie un șir de sărbători.

XIV

Uimită, fericită pleca spre-o nouă viață
Purtată 'nfășurată de artă și de lux...
Cu imnuri de-adorare'i, ingenuchiau în față
Toți oamenii, năvalnic, ca marea în reflux.

XV

Veneau spre frumusețea deplină, spre femeie,
Din lupte, pentru dânsa ieșeau biruitoari.
Poeții, pentru dânsa, cântau și'i dau trofee...
Puneau pe fruntea-i lauri, svârleau în drumu-i fieri.

XVI

Și'o mână sărăciei întinsă'n a ei cale,
Lăsa să cadă banul de viață dătător
Și ea trecea, și'n urma'i pe chipul tras de jale
Lăsa al bucuriei surâs strălucitor.

XVII

Trecea pe drumul vieții și rănile cumplite
Sub grija ei de mamă, ușor se închideau,
Durerile din suflet erau înăbușite...
Trecea și toți salvații de chinuri o slăveau

XVIII

în ceruri, sfânta Vineri, părea că'ninerise;
Pe când, de'ndușoare, toți sfinții lăcrimau
Și zâmbetul Mariei Virgine înflorise,
Iar îngerii, în coruri, pe Domnul laudau

XIX

Și bine-cuvântata femeie în splendoare,
Era lumina lumei. Eternul neclintit,
Din cer o'nfășurase cu zâmbetu-i de soare.
Satan încremenise în calea-i atîntit.

Nikita Macedonski

GLASUL CLOPOTELOR

de LUCIA TOTU

Plâng clopotele plâng
 Și cântă 'n plânsul lor,
 Plâng clopotele plâng....
 Iar gândul tuturor
 Se 'naltă lin în sbor
 Sus, spre Mântuitor
 Al lumii vizător.
 Plâng clopotele, plâng...
 Și toți tăcuși se strâng
 Pe când duios și rar
 Un preot în altar
 Se roagă 'ngenunchiat
 — „Părinte m'ai uitat!“
 Plâng, clopotele plâng,
 Și plânge un popor
 Cu glas tânguitor
 Ard candelă sute, mil
 Și ard albe făclii
 Se 'naltă nori de fum
 De rugă și parfum
 Și tot mai mulți se strâng
 Iar clopotele plâng.
 Și blând din plânsul lor,
 Se 'naltă iertător!
 Un glas, un cântec sfânt,
 Și 'n noaptea, pe pământ
 Ca valuri de armonii
 'Din sfintele tării:

Pe călea suferinței veni-voi iar la voi...
 Cu hrană și cu soare pentru flămânzi și goi
 Cu mâinile-mi străpunse durerile s'alin
 Și să v'aduc speranța Amozului Divin,
 Eu n'am sburat spre ceruri, paharul cel amar
 M beau și azi, și astăzi eu urc greul calvar.
 Sunt drumul mântuirii, simbolul suferinței
 Sânt jertfa ce de-apururi jertfită e credinței.
 Eu sunt Semănătorul, răsplata viitoare,
 Ca mine cine iartă în veci de veci nu moare.
 Sunt Alpha și Omega, sfârșit și început
 Speranța tuturor ce 'n staul s'au născut
 Voi mă uitați într'una iar eu vă plâng mereu
 Un om am fost pe cruce, iar nu un Dumnezeu
 Am fost deopotrivă cu voi, un muritor,
 Și numai prin durere sunt azi nemuritor;

Putut-am să sbor oare spre ceruri fără teamă
 Când suferința voastră în orice ceas mă chiamă?
 Putut-am să sbor oare spre zările senine,
 Când mâinile trudite voi le 'ntindeați spre mine?
 Al vostru am fost de apururi, al vostru astăzi sânt
 Și trupul meu c'al vostru e rupt tot din pământ.
 De mila voastră clipă eu n'am sburat spre cer
 De veacuri suferinței am fost tristul năer;
 Pe valurile lunet eu navu mi-am marcat
 Și a voastre lacrimi toate cu suflu-mi le-am uscat,
 În fiecare suflet, în oricare privire,
 În orice plâns al vostru ori răs de fericire,
 În firul din câmpie, în bulgăru de tină,
 În raza ce mângăie, imprăștiind lumină,
 Sunt Eu, eu la olaltă cu voi, mereu cu voi,
 Eu gândul tuturor, bățul de vânt și ploaie,
 Am semănat iubire în calea mea, pe drum,
 Și Ură, numai Ura cules-am pân'acum.
 „Iubiți-vă“ atâta am îndrăznit să spun.
 Iar voi, răsând cu hohot ați zis: „E un nebun“!
 Și m'ați bătut în cue să mor de mii de ori,
 Doar cerul, numai dânsul, plângea ascuns sub nori.
 La glasul meu departe din zare până 'n zare
 Cădeau în lume valuri de milă și ertare;
 Cu drag v'am strâns la sânu-mi, la toți eu v'am
 fost tată,
 Și spinii și calvarul au fost'a mea răsplată.
 Vă ert, vă ert, de-apururi, vă voi erta mereu,
 Un om vă iartă în mine, iar nu un Dumnezeu.
 De veacuri mii de arândul eu înviez și iar
 De veacuri mii de-arândul eu sufăr pe Calvar
 În fața celui vecinic și bun și răi sânt frați
 Și Cain ca și Abel... ertați, ertați, ertați!“

Plâng clopotele plâng
 Și cântă 'n plânsul lor;
 Plâng clopotele, plâng
 De asupra tuturor
 O mână s'a întins
 Și stele mii au nins
 Și un zâmbet ertător
 Căzu din cer ușor
 De asupra tuturor

17 April

LUCIA TOTU

CIMITIRE

de C. Răuleț

Crucile cimitirului, întins pe deal, erau atât de albe și de subțiri încât păreau că abia stau în sus și își caută sprijin în văzduh, sau la vecinile din dreapta și din stânga. Aproape nu se zăreau printre ele, cruci vechi, înfipte bine în pământ, înegrite de vreme și... resemnate. Erau mai toate cruci nouă, cruci albe de brad, cu nume scrise de curând, cruci ce își deschideau bratele curate ca pentru a îmbrățișa

alți inocenți. Pentru că, supt fiecare cruce, zace un copil de douăzeci de ani, plecat de acasă să-și apere țara.

Un soldat care sapă o groapă nouă, m'a lămurit că țintirumul e plin de recruți 1919, de pe la regimentele din vecinătate.

Când trece vântul prin cimitirul din deal — grădină fără cărări și fără verdeata — crucile cele nouă se înfioară caei micuților li-i frig dede-

subt; iar când plouă, pleca pe mormintele tinere lacrimile mamei, care plâng în da-părtare, zi și noapte, de dorul lor. Innaintez prin țărâna răscolită de curând și mă doare când cale, mă doare înima.

Crucile cele vechi au fost înconjurate de cele nouă, ca și cum bieiților copii le-ar fi teamă să nu plece bătrânii și să-i lase acolo, în mijlocul câmpului, singuri și străini.

C. Răuleț

CANTEC DIN BASARABIA

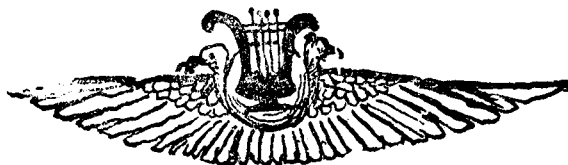
Foaie verde de secară,
Nisirule, apă vioară,
Face-te-ai neagră cerneală
Să te pun în cățimară,
Să-mi scrie eu o hărtioară
S'o trimiț la maica'n țară
Să-mi dea bani de cheltuiată
Și strae de primeneaiă
Și cal bun de călărie
Să mă duc la bătălie...
Frunzu'ița de căpsune,
Murguleț așa i-ași spune:
Murguleț, coamă rotată,
Când m'ai scoate în deal odată
Să-mi fac ochisorii roată,
Să mă uit în lumca toată:
Să-mi văd frații grămăjoară
Adunați toți într'o țară,
Să-mi văd și surorile,
Ca'n câmpie florile:

Fioricele înflorind,
Surorile lacrămând...
Murguleț cu pași mărunți,
Du-mă în târg la Cernăuți,
Unde ni-i duc pe recruți:
C'acolo toți frații vin
Din Soroca și Holin,
Dela Bălți și din Orhei,
Și cum vin ca niște zmei
Să răpăd toți la atac —
Să-l bătă pe austriac...
Murguleț cu coama val,
Haide-o vale și 'nc'nn deal —
Să ajungem noi în Ardeal,
Să-mi văd pe surori și frați
Cei de țară 'nstreinați...
Murguleț inimă-aprinsă
Hai mă scoate pân la Tisa
C'acolo-i tabăra 'ntinsă,
Tabăra ostașilor —

in jața vrăjmașilor...
Foaie verde peliniță
Gătește-mă, măicuțiță,
C'un cal bun și c'o suliiță,
Și c'o dragă pușculiță,
Și c'o mândră săbioară,
Dar greluță nu ușoară
S'alung dușmanii din țară.
Pe ungar și pe bulgar —
Să-i gonesc peste hotar;
Pe austriac să-l bat la Vlând
Unde inima mă îndeamnă
Și pe neamțul cel păgân —
Să-l gonim pân la Berlin!

(De la Vasilie Panceneu, din satul Lăpușna, județ, Chișinău).

N. Romanșag.

M A R I I D I S P Ă R U T I

TOAMNA IN TREN

*Câmpii dezolate de-a dreapta, de-a stânga,
Și trenul aleargă prin ploaie și vânt...
Și inima plânge și geme, nătânga,
Și-mi pare că trenul mă duce'n mormânt.*

*În față-mi stau oameni cu ehipuri streine
Și par'că mi-s dușmani; privirea li-i rea.
Mă tem c'au pornit înadins după mine,
În cale să-mi stee, 'nainte să-mi ia.*

*Tăcerea m'apasă... Și'n greaua tăcere,
E sfidel privirea vecinului meu;
Tăcând, el voește să-mi smulgă mistere
Și dânsul să tacă, să tacă mereu.*

*Dar sufletu-mi trage perdelele grele,
Se aseună sub pleoape privirile-mi vii;
Rămân ferecate gândirile mele,
Și trenul aleargă pe câmpuri pustii.*

*Și ploaia tot cade... o simt cum se-așterne
Pe brazdele negre și'n sufletul meu, —
Și, fără de veste, pe gându-mi se cerne
O vagă și fină părere de rău.*

*Străinul din față-mi, cu buzele mule,
Cu frunțile triste, se poate că sunt
Și dânsul sărmâne filnțe bătute
De apriga soartă, de biciul ei crunt.*

*Aleargă și dânsii, ca mine, 'nainte,
Spre alte limanuri, visând vre-un noroc;
Ni-e drumul acelaș, dar au alte ținte,
Și numai nevoia ne-a strâns la un loc*

*Și dacă-i tot altul resortul ce pune
Avântul de ducă în mine și'n ei,
De unde veniți voi, o, gânduri nebane,
Ce-mi sp...nefi că dânsii sunt dușmanii mei?*

*Se poate că 'ntrânsii e-un suflet mai mare
Și-ar ști să m'ajute, de-aș vrea să i-o cer;
Ei poate n'așteaptă decât o chemare,
Să facem cu toții falangă de fier!*

*O, ploaie de toamnă, cu ritmuri de leno,
Torente ce fără de noimă tot cad, —
Tu faci să 'ncolțească în gând buruiene,
Căci nu vii din ceruri, tu picuri din iad!*

*Hai, suflete, uită de ploaia de-afară,
Căci nu e mai mare vrăjmașă ca ea;
Visează că-i soare pe ceruri și-i vară
Și lumea că-i bună și 'ntreagă-i a ta!*

*Și-n vreme ce-adorm liniștit ca o floare,
Mi-e sufletul rugă ce susură lin:
— Trimite-mi, o, Doamne, mai repede soare
Să văd un prieten în ori-ce străin!*

B. Nemțeanu. †

ULTIMA SCRISOARE

Oh! Moarte despre care se spune că ești atât de grozavă. Eu te văd sub o altă formă și te doresc. Și dacă te iubesc atât de ce nu-ți întinzi aripa ta mântuitoare și peste sufletul meu zdrobit să mă scapi de chinurile ce parcă și-au făcut locas în sânul meu.

Am auzit spunându-se că ziua de azi e frumoasă dar furtuna și întunericul din mine mi-au ooperit vederea și nici un simț și nici nu văd nimic.

Dar ce se aude în depărtare? Saucete de clopote! Sunt oare pentru mine care simț că pier?

Intreg pământul fie blestemat și de o mie de ori cel v-novat de durerea mea.

Eram tânără, frumoasă și sufletul meu blând și iubitor îndrăgise un tânăr tot atât de frumos ca mine. Conștiința mea nepătată încă de bu-

curiile pământesti diviniză pe omul cărnă mă dădusem și dela care așteptam fericeala.

Dar vai lucrările iadului de m'ar fi mistuit în clipele acelea le-a-si fi suportat cu răbdare de murit, dar n'am putut îndura otrava ce pătruncea în mine când am citit scrisoarea lui de "adio" și am simțit cum pământul mi se deschidea sub picioare și mă enfundau în adâncimea lui.

Oh! Blestemată fie fap-tura și amintirea ta de vezi, și dacă în nopțile senine te va muștra conștiința și vei căuta liniștea în răcoarea nopții, în clipele blând al stelelor să vezi svărcolindu-se trupul și durerea mea, în susurul fântânei să auzi suspi-nele mele și amintirea păca-tului să te gonească până în noroi.

Când buzele unei femei vor atinge pe ale tale să simți

arsuri îngrozitoare, în lăta să-ți apară spectrul morții sub forma cea mai înspăimântătoare, sângele să-ți înghețe în vine și în agonia să mori gândind la mine și la păcatul tău.

Și vouă iubite sursoare, copile nevnuvate nu vă pot spune decât să vă feriți de haina strălucirei și a frumuseții, căci nu sub această se ascunde fericeala.

Total e o desărtăciune.

Fericeala nu o găsiți decât în însăși liniștea voastră sufletească pe care să nu o tulburati nici odată.

Vai mie, care n'am lăsat înscelată și ispitită de acea-țea căci sfârșese amar.

Și dacă soarta vă va pune vreo dată în lăta acestora gândiți-vă la mine.

Adio, este ultimul meu cuvânt simț că mor capul mi se întuneacă, otrava și-a făcut efectul, adio, adio.

Petre Rădulescu

AMURGUL ZEILOR

*Când peste codri blânda lună
Plutește 'n aer marea de senin,
Un tainic corn prelung răsună
In luminișul de arin.*

*Și 'n luminiș o mândră fată
Și 'nalță trupul mlădios,
A 'ncremenit ca fermecată
Și trist e chipul ei frumos*

*Ridică tânăra fecioară
In mână cornul de argint
Invăluit de luna clară
Cu albe tresăriri ce mint.*

*Și iarăși fruntea mândră-si pleacă
Pe vremuri nimfe au pierit
De fauri lunca-i azi săracă
Și templul ei s'a năruit.*

*S'au dus dryadele, silvanii
Și zeii vechiului Olimp.
In noapte plânsetul Dianei
Se aude trist din timp in timp.*

*In codrul vechi apoi pătrunde,
In codrul veșnic foșnitor,
Și alba lună se ascunde
In vălul alb al unui nor.*

Av. G. Hatmand

Pentru consolidarea României Mari

IMPRUMUTUL INTERN

An în vigoare legii promulgată în *Monitorul Oficial* No. 218 din 16 Ianuarie 1920, Guvernul Român emite rentă amortizabilă 5 la sută din 1920.

Scopul împrumutului

Acest împrumut are de scop așezarea nevoilor tezaurului din cauza marelui contingent de trupe rămase încă mobilizate pentru apărarea țării, pentru punerea în aplicare a diferitelor legi sociale, înverșate din încheierea războiului, precum și pentru reconstituirea gospodăriei naționale.

În textul titlurilor noului împrumut se vor reproduce următoarele condițiuni:

Împrumutul va fi emis în titluri la purtător de 500, 1.000, 5.000, 10.000 și 20.000 lei.

Titlurile vor purta în facsimile semnăturile Ministrului de Finanțe, a Directorului Datoriei Publice și a Casierului Central al Tezaurului Public și o semnătură manuscrisă de control.

Scutirea de impozite

Subscritorul la acest împrumut e scutit pentru sumele subscrise de impozitul asupra creșterii averilor, (asupra câștigurilor de război) și asupra averilor. Sumele subscrise nu se vor soțoli la stabilirea averilor asupra cărora se va escasa un eventual împrumut forțat.

Tragerea acestui împrumut vor fi scutite de orice impozite prezente sau viitoare.

Titlurile

Titlurile vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanție la toate casele Statului. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași Case drept numerar. Titlurile vor putea fi puse în gaj (lombardate) la Banca Națională a României și la Casa de Depuneri.

Subscritorul va putea plăti pământul cu care a fost împroprietărit prin expropriere cu aceste titluri pe valoarea lor nominală purtând primul cupon neajuns la scadență.

Titlurile acestui împrumut vor purta o dobândă de 50 la sută pe an la capitalul nominal. În acest scop titlurile sunt însoțite de o foaie de cupoane de dobânzi semestriale pe zece ani, reînnoibile până la completa stingere a acestui împrumut.

Amortizările

Amortizările acestui împrumut se vor face pe valoarea nominală în curs de 40 ani, conform tabelului anexat la textul titlurilor, prin trageri la sorți semestriale care vor avea loc la 1 Septembrie și la 1 Martie al fiecărui an, cu începere de la 1 Septembrie 1921, dată fixată pentru prima tragere.

Guvernul se obligă a nu denunța acest împrumut înainte de 1 Mai 1931.

Titlurile eșite la sorți vor fi plătite la 1 Mai și 1 Noembrie ce urmează fiecărei trageri în schimbul titlurilor având atașate toate cupoanele, începând cu scadența imediat următoare termenului rambursării. Primul cupon va fi plătit la 1 Noembrie 1920.

Cupoanele

Valoarea cupoanelor ce vor lipsi se va deduce din capitalul de rambursat.

Numerile titlurilor eșite la sorți și la fiecare tragere, împreună cu o specificare a celor din tragerile precedente, cari nu s-au prezentat la plată se vor publica în *Monitorul Oficial*.

Cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după cinci ani, iar titlurile eșite la sorți și după trecerea de treizeci de ani dela scadența lor.

În locul titlurilor perdate, furate sau distruse se vor libera proprietarilor duplicate în conformitate cu legea decretată cu No. 3380 din 13 Noembrie 1918 putându-se lua cunoștință de dispozițiunile acestei legi la locurile de plată.

Subscrierile acestui împrumut vor fi ireductibile.

Min. de Finanțe, AUREL VLĂD

Condițiunile de subscriere

În baza prospectului de mai sus, subscrierea la împrumutul 5 la sută din 1920, va începe în ziua de 25 Martie a. c.

Subscrierea se va face:

În București

1. La Ministerul de Finanțe, la Casa de Depuneri, la Congresnațiunii și Economie, la Administrațiunea Financiară.

2. La Banca Națională a României.

3. La Banca Marmorosch Blank et Co.

4. La Banca Românească.

5. La Banca Națiunii.

6. La Banca de Credit Român.

7. La Banca Agricolă.

8. La Banca The Bank of Roumanian Ltd.

9. La Banca Comercială Ra-

mand.

10. La Banca de Scont a României.

11. La Banca Târânească.

12. La Banca Generală a Țării Românești.

13. La Banca Cerealiștilor.

14. La Banca Dacia Traiană.

15. La Banca Fortuna.

16. La Banca T. Berkovici.

17. La G. M. Eitman și Co.

18. La M. Finkels.
 19. La C. Sieru.
 20. La I. D. Benzal.
 21. La Banca Sindicatului A-gricol Ialomiț
 22. La Banca Munteniei.
 23. La Banca Franco-Română.
 24. La Creditul Technic.
 25. La Banca Sindicatului A-gricol Ilfov.
 26. La Banca Chrisoveloni.
 27. La P. Gr. Ionescu.
 28. La Cobilovici.
 29. La Societ. cooperativă Victoria Unirii.
 30. La Banca Carpaților.
 31. La Banca Rahova-Bragadiru.
 32. La Centrala Bancilor din Provincie.
 33. La Grosswald et Marcovici.
 34. La Josef Cohen et Stroerfer.
 35. La Haim, Campus et Basa.
 36. La Banca Română de Comerț și Industrie.
 37. La Sindicul Bursel.
 38. La A. Lazarus.
 39. La Casa Functionarilor Publici.
 40. La Societatea de Asigurare Generala.
 41. La Banca Oborului.
 42. La Banca de Petrol, Mine și Industrie.
 43. La Banca Poporului.
 44. La Simon Schwartz.
- Subscrierile se vor mai face la alte Bănci sau Instituții, cari se vor indica prin publicațiuni speciale precum și la Băncile Populare.

In Provincia Inclusiv Basarabia și Bucovina

1. La toate Sucurs. și Agențiile Băncilor mai sus menționate.
2. La Administrațiile financiare și la Percepții.
3. La Banca Comerțului Craiova.
4. La Banca Moldovei, Iași.
5. La Banca Iașilor, Iași.
6. La Banca Dacia, Iași.
7. La Banca Grosswald, Iași.
8. La Banca Jurist, Iași.
9. La Banca Română, Brăila.
10. La Banca Brăila, Brăila.
11. La Societatea Economia, Focșani.
12. La Societatea Frăția Focșani.
13. La Societatea Prutnei, Focșani.
14. La Societatea Măceș, Focșani.

15. La Societatea centrală, Ploești.
16. La Frații B. Eschenasy, Craiova.
17. La Prima Societate de Economie, Iași.
18. La Banca Botoșanească Română Botoșani.
19. La Banca de Credit Piatra Neamt.
20. La Banca M. Moscowitz, Botoșani.
21. La N. T. Popp, Craiova.
22. La Banca Olteniei, Craiova.
23. La H. G. Silberman.
24. Precum și la orice alte Casse de bancă, cari se vor indica prin publicațiuni speciale.
25. La Federatele Băncilor Populare.

in Transilvania

1. La Perceptorate și la toate Băncile cari fac parte din Asociațiunea Solidaritatea, precum și la altele cari se vor desemna ulterior.

Prețul de emisiune este fixat pentru acei ce vor face vârsăminte integrale la 87 suta de lei, capital nominal, iar pentru aceia ce vor face vârsămintele în rate la 88 suta de lei capital nominal.

Vârsămintele cari nu se vor face integral se vor face în două rate. Prima rată va fi de 48 lei la subscriere, a doua rată se va plăti până la 3 Iulie 1920 și va fi de 40 lei.

Cei cari nu vor achita rata a doua în acest termen vor plăti pentru o lună de zile următoare, o dobândă de 8 la sută pe an. După acest termen se va putea vinde dreptul în contul și rizicul subscriitorului.

Guvernul are dreptul să încheie subscrierile oricând va voi, anunțând cu cinci zile înainte de data închiderii ei, prin publicațiuni speciale.

La subscrieri cu vârsăminte integrale se vor primi bonurile de tezaur precum și bonurile de tezaur ale Apărării Naționale deducându-se dobânda până la scadența lor, de la data subscrierii la noul împrumut. Se vor mai primi tot la subscrierile cu vârsăminte integrale pe valoarea lor nominală; cupoanele se scad în interval dela 1 Aprilie 1920 până la 1 Aprilie 1921 inclusiv dela titlurile de rentă aflate în depozitul Cassei de Depuneri și Banca

lor care au fost autorizate să se trimească depozitele la Moscova. De asemenea se vor primi cupoanele cu aceleași scadențe dela titlurile aflate în posesia depozitorilor.

Subscriitorului i se va libera o chitanță constatând subscrierea și efectuarea vârsămintelor.

Subscrierile se vor face pe formulare ce se vor pune gratuit la dispoziția subscriitorilor.

Subscrierile pentru acest împrumut vor fi ireductibile.

Titlurile definitive împreună cu foile de cupoane se vor libera cel mai târziu la 1 Iulie 1920. Chitanțele sunt circulabile ca și titlurile până la emiterea acestora.

Min. de Finanțe, AUREL VLĂD
București, 20 Februarie 1920.

PASTĂ
DE DINȚI
BUCOL
APĂ DE GURĂ

